

**МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ЗАПОРІЗЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ МЕДИКО-ФАРМАЦЕВТИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

ЦЕНТРАЛЬНА МЕТОДИЧНА РАДА

МАТЕРІАЛИ

**НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
ЦЕНТРАЛЬНОЇ МЕТОДИЧНОЇ РАДИ ЗДМФУ**

ІННОВАЦІЙНІ ОСВІТНІ ІНСТРУМЕНТИ В ПІДГОТОВЦІ КЛІНІЦИСТА

25 квітня 2024 року, м. Запоріжжя

Запоріжжя, 2024

МІСЦЕ ЕЛЕКТРОННИХ ІНСТРУМЕНТІВ НАВЧАННЯ У СИСТЕМІ ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ ОСВІТИ ЛІКАРІВ ЗАГАЛЬНОЇ ПРАКТИКИ – СІМЕЙНОЇ МЕДИЦИНИ.....	60
Кульбачук О.С., Сідь Є.В., Соловйов О.В., Піскун А.В.	
ЩОДО ВИКЛАДАННЯ ДИСЦИПЛІНИ «БІООРГАНІЧНА ХІМІЯ» В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ	61
Кучеренко Л.І., Кандибей К.І.	
КОМУНІКАЦІЯ ТА СПІЛКУВАННЯ У СУЧАСНІЙ МЕДИЧНІЙ ОСВІТІ	62
Лашкул Д.А., Назаренко О.В.	
СИМУЛЯЦІЙНЕ НАВЧАННЯ – ЯК ОДИН ІЗ МЕТОДІВ ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ МАЙБУТНІХ ЛІКАРІВ.....	63
Лукашенко Л. В., Лихасенко І. В.	
СУЧАСНІ ІНТЕРАКТИВНІ ІНСТРУМЕНТИ ДЛЯ УДОСКОНАЛЕННЯ ПРАКТИЧНОГО НАВЧАННЯ ЛІКАРІВ НА ПІСЛЯДИПЛОМНОМУ ЕТАПІ.....	64
Луценко Н.С., Рудичева О.А., Ісакова О. А., Кирилова Т.С., Михальчик Т. С.	
СИМУЛЯЦІЙНИЙ ТРЕНІНГ ЯК ЕФЕКТИВНИЙ МЕТОД В ПІДГОТОВЦІ ОТРИМУВАЧІВ ОСВІТИ З МЕДИЦИНИ НЕВІДКЛАДНИХ СТАНІВ	66
Льовкін О.А.	
ВІЗУАЛЬНА ГРАМОТНІСТЬ В ОПАНУВАННІ ДИСЦИПЛІНИ «ДЕРМАТОВЕНЕРОЛОГІЯ».....	67
Макуріна Г.І., Чернеда Л.О.	
ЗАСТОСУВАННЯ ОСОБИСТІСНО-ОРІЄНТОВАНОГО ПІДХОДУ ПРИ ПРОВЕДЕННІ ПІСЛЯДИПЛОМНОГО НАВЧАННЯ СТОМАТОЛОГІВ.....	69
Манухіна О.М., Варакута О.А., Сидоряко А.В.	
ПРОФЕСІЙНА МОТИВАЦІЯ ЯК ЗАСІБ ІНТЕГРАЦІЇ ФУНДАМЕНТАЛЬНИХ І КЛІНІЧНИХ НАВЧАЛЬНИХ ДИСЦИПЛІН ВИЩОЇ МЕДИЧНОЇ ОСВІТИ	70
Мельнікова О.З., Іванченко О.З., Мікасян Г.Р.	
ІННОВАЦІЙНІ ТА ТРАДИЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ НАВЧАННЯ ЯК ІНСТРУМЕНТИ АКТИВІЗАЦІЇ МИСЛЕННЯ МАЙБУТНІХ КЛІНІЦИСТІВ В УМОВАХ НЕВИЗНАЧЕНОСТІ.....	73
Михайловська Н.С., Стецюк І.О., Коновалова М.О., Мануйлов С.М.	
ПІДГОТОВКА СТОМАТОЛОГІВ В ІНТЕРНАТУРІ – ВИКЛИКИ ЧАСУ	75
Міщенко О.М., Манухіна О.М., Варакута О.А., Сидоряко А.В.	
РОЛЬ ВИВЧЕННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ У ПРОФЕСІЙНІЙ ПІДГОТОВЦІ КЛІНІЦИСТА.....	77
Москвітін Д.А.	
ОЧНА ТА ДИСТАНЦІЙНА ФОРМИ ОСВІТИ У ФОРМУВАННІ ЛІКАРЯ В СУЧАСНИХ УМОВАХ.....	78
Недельська С.М., Ярцева Д.О., Мазур В.І., Самохін І.В., Кряжев О.В., Бессікало Т.Г., к.мед.н., Кляцька Л.І., Федосєєва О.С., Лямцева О.В.	
ВИКОРИСТАННЯ ІНОВАЦІЙНИХ ПРОГРАМ ВІРТУАЛЬНОЇ РЕАЛЬНОСТІ В НАВЧАНІ ЛІКАРЯ-ЛАБОРАНТА	79
Павлов С.В., Баранова Л.В.	
ОСОБЛИВОСТІ ПРАКТИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ КЛІНІЦИСТА-ФАРМАЦЕВТА В УМОВАХ ВІЙСЬКОВОГО СТАНУ	81
Панасенко О.І., Карпенко Ю.В., Куліш С.М., Аль Халаф Н.А.	
ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ ПРОПЕДЕВТИКИ ПЕДІАТРІЇ У ЗМІШАНОМУ ФОРМАТІ.....	83
Пацера М.В.	
ДОСВІД ОРГАНІЗАЦІЇ ЗМІШАНОГО НАВЧАННЯ З ПРОПЕДЕВТИКИ ПЕДІАТРІЇ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ	84
Пащенко І.В., Соляник О.В.	
ІНФОРМАЦІЙНА МОДЕЛЬ ПРОЦЕСУ СТВОРЕННЯ САЙТУ НАВЧАЛЬНОЇ АПТЕКИ.....	87
Пишнограєв Ю.М.	

Література

1. Закон України «Про правовий режим воєнного стану» / Верховна рада України. URL: <https://ips.ligazakon.net/document/T150389?an=36>
2. Зберегти науковий потенціал: як вишів навчатимуть студентів в умовах війни. «Еспресо.Захід». URL: <https://zahid.espreso.tv/zberegtinaukoviy-potentsial-yak-vishchi-navchalni-zakladi-navchatimut-studentiv-vumovakh-viyni> (дата звернення 07.06.2022).
3. Кречетова Д. Яким має бути навчання під звуки сирен? URL: <https://life.pravda.com.ua/society/2022/04/8/248148/>
4. Рекомендації МОН щодо організації освітнього процесу / Міністерство освіти і науки. URL: <http://vpu40.ptu.org.ua/>
5. Указ Президента України «Про введення воєнного стану в Україні» № 2102-IX від 24.02.2022 / Верховна рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/64/2022#n2>

КОМУНІКАЦІЯ ТА СПІЛКУВАННЯ У СУЧАСНІЙ МЕДИЧНІЙ ОСВІТІ

Лашкул Д.А., завідувач кафедри внутрішніх хвороб 1,

Назаренко О.В., доцент кафедри внутрішніх хвороб 1

Ключові слова: комунікативна компетентність, симуляційне навчання, медична освіта

Вступ. Вимогою сьогодення до освітнього процесу у медичних закладах вищої освіти є компетентнісний підхід – комплексне поєднання теоретичних знань, практичних навичок та особистих якостей, що допомагає майбутньому лікарю ефективно спілкуватися з колегами та пацієнтами, працюючи в складі мультидисциплінарної команди фахівців. Серед ключових компетентностей, що визначені Законом України «Про освіту», важливе місце займає комунікативна компетентність, заснована на комунікативних здібностях, вміннях і знаннях, що дозволяє лікарю самостійно й відповідально реалізовувати ефективні дії в ситуаціях міжособистісної взаємодії [2]. Комунікативна компетентність в медицині передбачає засвоєння таких елементів, як початок спілкування, збір анамнезу, планування і пояснення процедур діагностики та лікування, завершення розмови, а також встановлення довірчих стосунків з пацієнтом для забезпечення терапевтичного впливу [1].

Основна частина. В умовах воєнного часу у ЗДМФУ запроваджене гібридне навчання з максимізацією офлайн-навчання. Але, зважаючи на тривалий час попереднього навчання виключно в дистанційному форматі, перехід від віртуальної до реальної роботи з пацієнтом часто стає джерелом стресу для студентів-медиків. Студенти почувають себе невпевнено через відсутність практичного досвіду при роботі з хворими в умовах лікарні, недостатньо володіють необхідним арсеналом комунікативних знань, не готові до ефективного використання різноманітних комунікативних засобів впливу.

Одним з ефективних методів вирішення цієї проблеми є проведення практичних занять в умовах симуляційного центру – безпечного для студента-медика середовища. Організація психологічного супроводу при створенні комфортних умов продуктивної співпраці лікаря і хворого полегшує студентам оволодіння навичками спілкування з пацієнтом. На базі Міжкафедрального тренінгового центру ЗДМФУ студенти під контролем викладача відпрацьовують сценарії обстеження терапевтичного хворого і водночас із оволодінням навичками фізикального обстеження, набувають досвіду щодо уміння встановити контакт із співрозмовником, вести діалог, демонструвати інтерес до іншої людини, готовність взаємодіяти з нею та співчувати їй.

Реалізація особистісно-орієнтованого підходу до навчання можлива завдяки роботі в малих групах з використанням таких інтерактивних технологій, як рольова гра, кейс - метод, дискусія. Невід’ємна частина кінцевої фази заняття – дебрифінг дає змогу студенту отримати зворотний зв'язок від викладача та інших студентів, зрозуміти які навички потребують удосконалення. Студенти навчаються знаходити підхід та порозуміння з пацієнтами, своєчасно та ефективно реагувати на емоції співрозмовника, вдосконалюють навички комунікації та командної роботи. Це сприяє більш глибокому залученню студентів до процесу навчання, стимулює їх пізнавальну активність і сприяє професійному становленню майбутніх фахівців.

Таким чином, зміна середовища при проведенні практичних занять є оптимальною формою тренування комунікативних навичок та необхідних медичних soft skills.

Висновки. Враховуючи позитивний досвід відпрацювання симуляційних сценаріїв, з метою позитивного впливу на формування комунікативної компетентності у студентів-медиків, підвищення ефективності взаємодії з пацієнтами у реальному середовищі клінічної лікарні, вважаємо за доцільне протягом циклу на клінічних кафедрах планування проведення практичних занять в умовах міжкафедрального тренінгового центру.

Література

1. Галіаш Н. Б., Бількевич Н. А., Петренко Н. В. Формування комунікативної компетентності як фундаментальної складової професії лікаря. Медична освіта, № 2. – 2019. – С. 67-74.

2. Дроненко В.В. Дослідження комунікативної компетентності майбутніх лікарів. Медична освіта, № 4. – 2018. – С. 41–47.

СИМУЛЯЦІЙНЕ НАВЧАННЯ – ЯК ОДИН ІЗ МЕТОДІВ ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ МАЙБУТНІХ ЛІКАРІВ

Лукашенко Л. В., завідувач кафедри пропедевтики внутрішньої медицини, променевої діагностики та променевої терапії

Лихасенко І. В., доцент закладу вищої освіти кафедри пропедевтики внутрішньої медицини, променевої діагностики та променевої терапії

Ключові слова: студенти, симуляційне навчання, віртуальний пацієнт

Вступ. На сьогоднішній день важливим завданням є приведення програм підготовки майбутніх фахівців у галузі охорони здоров'я у відповідність з європейською практикою, тобто застосуванням високотехнологічних засобів діагностики, профілактики та реабілітації пацієнтів. Кількість практичних навичок, якими повинен опанувати висококласний фахівець, значно зросла. Все це загалом примушує шукати нових засобів для навчання студентів, серед яких перспективним є симуляційне навчання. Вища медична освіта за сучасними стандартами потребує підготовки конкурентоспроможних фахівців, що стає можливим лише завдяки впровадженню інноваційних технологій викладання на базі Запорізького державного медико-фармакологічного університету (ЗДМФУ).

Набуття практичних навичок на підставі інтерактивного виду діяльності, в значній мірі обумовлює якість підготовки спеціаліста.

Основна частина. Важливою складовою у навчальному процесі було і залишається поєднання теоретичних знань з клінічною діяльністю, починаючи з медичного вищого а в подальшому в процесі безперервного навчання. При відпрацюванні і удосконаленні практичних навичок здобувачем, симуляційне навчання дозволяє повноцінно провести клінічний розбір віртуального хворого для курації відповідно теми заняття; повторення і відпрацювання навичок до автоматизму; вивчення особливостей спілкування з пацієнтом в залежності від його емоційного та загального стану. Метод є найдосконалішим в якості підготовки перед роботою з пацієнтом. Такий підхід дозволяє під час роботи у симуляційному класі активно брати участь усім без виключення здобувачам.

Клінічні кейси досить складні, але їх досконале вивчення, розкриття помилок надає можливість сформувати комунікативні навички, які потім будуть використані безпосередньо у ліжка хворого. Базою цим навичкам є те, як майбутній лікар орієнтується у клінічній ситуації, які обирає запитання до пацієнта, як проводить обстеження, які робить висновки. Робота в маленьких групах спрямована також на комунікацію зі своїми колегами, якими в стимуляційному класі будуть одногрупники та викладач.

Викладач індивідуально контролює рівень засвоєння, ускладнює рівень завдання і, відповідно, визначає рівень професійної компетентності. Підсумковий етап стимуляційного навчання – обговорення виконаних сценаріїв (де брифінг), відповідно запитань, контролюючих тестів, аналізу відеозапису виконаних завдань.